

Energistyrelsen
Udkast 13-09-2018

Forslag
til
Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning
(Ophævelse af adgangen til at pålægge ny tilslutningspligt, og indregning af overskud for varmpumper m.v.)

§ 1

I lov om varmforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 523 af 22. maj 2017, som ændret ved § 1 i lov nr. 663 af 8. juni 2017, § 5 i lov nr. 1399 af 5. december 2017, lov nr. 1677 af 26. december 2017, § 17 i lov nr. 690 af 8. juni 2018 og § 3 i lov nr. 704 af 8. juni 2018, foretages følgende ændringer:

1. Efter 9 indsættes:
»§ 10. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan, efter forhandling med de kommunale organisationer, fastsætte regler om tilslutningspligt.«
2. §§ 11-13 ophæves.
3. I § 15 ændres »§§ 4, 4 a og 11-14« til: »§§ 4, 4 a og 14«.
4. I § 20 b, stk. 1, sidste pkt., indsættes efter »ligeledes kan«: »eldrevne varmpumper, der leverer varme til et kollektivt varmforsyningsanlæg, og«.
5. I overskriften til *kapitel 5* ændres »Tilsyn« til: »Administrative bestemmelser og tilsyn m.v.«
6. Efter § 25 indsættes i *kapitel 5*:
»§ 25 a. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om, at kommunikation om forhold, som er omfattet af denne lov, bestemmelser fastsat i henhold til loven eller EU-retsakter om forhold omfattet af loven, skal ske digitalt. Ministeren kan herunder fastsætte regler om anvendelse af et bestemt digitalt system og om fritagelse for obligatorisk

anvendelse for visse grupper af personer og virksomheder.

§ 2

I lov om planlægning, jf. lovbekendtgørelse nr. 287 af 16. april 2018, foretages følgende ændring:

1. I § 15, stk. 11, indsættes efter »tv- og radiosignaler«: »og anlæg til kollektiv varmforsyning«.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2019.

Stk. 2. For tilslutnings - og bidragspligt, hvorom kommunalbestyrelsen har truffet beslutning inden den 1. januar 2019, finder de hidtil gældende regler anvendelse, herunder regler udstedt i medfør af § 11, stk. 2, § 12, stk. 2, og § 13, stk. 2, i lov om varmforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 523 af 22. maj 2017. De hidtil gældende regler bevarer deres gyldighed, indtil energi-, forsynings- og klimaministeren i medfør af § 10 i lov om varmforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 523 af 22. maj 2017, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, udsteder nye regler, der helt eller delvist afløser de hidtil gældende regler.

Stk. 3. Lokalplanforslag med bestemmelser om tilslutningspligt til kollektiv varmforsyning, der er offentliggjort før 1. januar 2019, færdigbehandles efter de hidtil gældende regler.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets hovedpunkter
 - 2.1. Ophævelse af adgangen til at pålægge ny tilslutnings- eller forblivelsespligt
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.1.1. Tilslutnings- og forblivelsespligt efter varmforsyningsloven
 - 2.1.1.2. Tilslutningspligt efter planloven
 - 2.1.1.3. Undtagelse fra tilslutnings- og forblivelsespligt
 - 2.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.2. Indregning af overskud i prisen for varme fra eldrevne varmepumper

- 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.3. Pligtmæssig digital kommunikation
 - 2.3.1. Gældende ret
 - 2.3.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3. De økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
4. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
 - 4.1. De økonomiske konsekvenser for erhvervslivet
 - 4.2. De administrative konsekvenser for erhvervslivet
5. De administrative konsekvenser for borgerne
6. De miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
9. Sammenfattende skema

1. Indledning

Regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Alternativet, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti indgik den 29. juni 2018 en energiaftale, der gælder for perioden 2020-2024.

Der foretages med aftalen væsentlige investeringer for at nå ambitionen om et lavemissionsamfund i 2050. Samtidig tilrettelægges rammerne for en omkostningseffektiv grøn omstilling, så der tages højde for både samfundets og den enkeltes omkostninger samt den teknologiske udvikling. Aftalen tager afsæt i, at markedet så vidt muligt skal drive den grønne omstilling i energisektoren.

Parterne er enige om at arbejde for en moderniseret varmesektor, hvor både kollektive varmforsyningsanlæg og forbrugere får et frit valg til at træffe deres egne beslutninger om fremtidige investeringer. Det skal ske med henblik på, at varmekunderne kan få grøn og billig varme.

Lovforslaget har til formål at udmønte dele af energiaftalen af 29. juni 2018 i lov om varmforsyning (herefter varmforsyningsloven) og lov om planlægning (herefter planloven).

Lovforslaget indeholder således forslag om fra den 1. januar 2019 at ophæve kommunernes adgang til at pålægge nye forbrugerbindinger i form af tilslutnings- og forblivelsespligt for såvel eksisterende byggeri som nybyggeri i varmforsyningsområder, hvor der i dag ikke allerede er pålagt forbrugerbindinger. Det vil sige både fjernvarmforsynede og naturgasforsynede områder. Lovforslaget vil dermed sikre et friere valg for forbrugerne i valg af varmforsyning og skabe et incitament til effektiviseringer på varmforsyningsanlæggene for dermed at kunne levere varme til en billigere ydelse i konkurrence med individuelle opvarmningsformer. Lovforslaget forventes desuden at sikre et øget fokus på gennemførelsen af rentable projekter, da udbygningen med fjernvarme fremover kun vil ske, hvor selskabet vurderer, at der er en tilstrækkelig god forretningsmodel til, at man kan fastholde kunderne på markedsvilkår. En ophævelse af nye forbrugerbindinger omfatter også, at den såkaldte

aftagepligt ophæves for nye blokvarmecentraler ved ændring af projektbekendtgørelsen. Ændringen vil ligeledes træde i kraft 1. januar 2019.

Med henblik på at sikre, at forbrugerne ikke skal forblive bundet til selskaber med ikke konkurrencedygtige priser, igangsættes en analyse af konsekvenserne ved at ophæve også de eksisterende forbrugerbindinger (tilslutningspligt, forblivelsespligt og aftagepligt).

Ophævelsen af forbrugerbindinger for nybyggeri, der ligger i områder, hvor der er pålagt tilslutningspligt, gennemføres ikke pr. 1. januar 2019, da det umiddelbart påvirker de investeringer, som fjernvarmeselskabernes allerede har foretaget. Det skal derfor også indgå i analysen, hvordan ophævelsen af disse bindinger for nybyggeriet kan tilrettelægges.

Samtidig med lovforslagets ikrafttræden vil bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg (BEK nr. 825 af 24. juni 2016, herefter projektbekendtgørelsen) og bekendtgørelse om tilslutning m.v. til kollektive varmforsyningsanlæg (BEK nr. 904 af 24. juni 2016, herefter tilslutningsbekendtgørelsen) derfor blive ændret med henblik på at udmønte forligskredsens beslutninger i disse bekendtgørelser.

Parterne er endelig enig om at fremme omstillingen til varmepumper ved at underlægge varmepumper de samme regler for indregning af overskud, som gælder for industriel overskudsvarme, geotermi, solvarme og anlæg fyret med biogas eller biomasse. Lovforslaget skal derfor gøre det muligt for producenter, der ved brug af varmepumper leverer varme til et kollektivt varmforsyningsanlæg, at indregne et overskud i prisen på lige fod med anlæg baseret på vedvarende energikilder (herefter VE-anlæg) og industriel overskudsvarme. Det vil fremme en teknologineutral regulering, hvor varmeselskaberne vælger den mest hensigtsmæssige varmeproduktionsteknologi under de givne afgifts- og tilskudsmæssige rammebetingelser. Forslaget vil dermed bidrage til at skabe samme incitament til at producere varme på varmepumper som ved biomasse. Lovforslaget forventes endvidere at medvirke til en reduktion i varmepriserne på sigt.

Endeligt foreslås der med lovforslaget nye bestemmelser om digital sagsbehandling, herunder digital selvbetjening på varmforsyningslovens område med henblik på at udmønte aftale om digitaliseringsklar lovgivning, som blev indgået i januar 2018 af Folketingets partier. Med aftalen har et enigt Folketing forpligtet sig til at følge principperne for digitaliseringsklar lovgivning, når der indgås politiske aftaler, og der efterfølgende vedtages ny lovgivning i Folketingssalen. Formålet er, at lovgivningen skal være enkel og klar let at forstå for borgere og virksomheder og skal kunne understøttes digitalt.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Ophævelse af adgangen til at pålægge ny tilslutnings- og forblivelsespligt

2.1.1. Gældende ret

2.1.1.1. Tilslutnings- og forblivelsespligt efter varmforsyningsloven

Varmeforsyningsloven indeholder en række bestemmelser, som giver kommunalbestyrelserne værktøjer til at understøtte den kollektive varmforsyning. Et af

værktøjerne er muligheden for at pålægge tilslutnings- og forblivelsespligt, også kaldet forbrugerbindinger, til den kollektive varmforsyning, både til naturgas og til fjernvarme.

Kommunalbestyrelsen har i medfør af varmforsyningslovens § 11 adgang til at kræve ny bebyggelse (nybyggeri) tilsluttet et kollektivt varmforsyningsanlæg som betingelse for bebyggelsens ibrugtagning, hvis det er forudsat i et godkendt projekt udarbejdet efter reglerne i projektbekendtgørelsen. Ny bebyggelse er ikke defineret i varmforsyningsloven, men er af Energistyrelsen defineret som bebyggelse, ”*hvor der i forbindelse med øvrige byggearbejder skal installeres et helt nyt selvstændigt varmeanlæg*” (Energistyrelsens vejledning til Energiministeriets bekendtgørelse nr. 196/1991). Det omfatter derfor to former for bebyggelse: 1) nye bygninger, hvor der i forbindelse med de øvrige byggearbejder samtidig hermed etableres nyt selvstændigt opvarmningssystem, og 2) eksisterende bygninger, hvor der etableres et nyt selvstændigt opvarmningssystem i forbindelse med modernisering, anden ombygning eller udvidelse.

Varmeforsyningslovens § 12 fastsætter en adgang for kommunalbestyrelsen til at kræve eksisterende bebyggelse tilsluttet til et kollektivt varmforsyningsanlæg, hvis det er forudsat i et godkendt projekt udarbejdet efter reglerne i projektbekendtgørelsen.

Eksisterende bebyggelse fortolkes bredt og omfatter al bebyggelse, der har opvarmningssystemer til rumopvarmning, samt bebyggelse hvortil der er meddelt byggetilladelse forud for projektets godkendelse, men som endnu ikke er opført. Tilslutningspligt for eksisterende bebyggelse betyder, at ejerne af disse ejendomme kan blive tvunget til at udskifte deres opvarmningssystem med kollektiv varmforsyning. Tilslutningsbekendtgørelsen indeholder derfor en længere tidsfrist for tilslutning for eksisterende bebyggelse, som minimum 9 år, jf. tilslutningsbekendtgørelsen. Fristen regnes fra det tidspunkt, hvor kommunalbestyrelsen har truffet beslutning om tilslutningspligt.

Hvis forpligtelsen pålægges eksisterende bebyggelse, som allerede frivilligt har tilsluttet sig et kollektivt varmforsyningsanlæg, kaldes forpligtelsen til at forblive tilsluttet for forblivelsespligt. Forblivelsespligten fremgår ikke udtrykkeligt af ordlyden i § 12, men udledes af ”det mindre i det mere”, således at når kommunalbestyrelsen har hjemmel til at pålægge tilslutningspligt, har den også hjemmel til at pålægge pligt til at forblive tilsluttet, dvs. forblivelsespligt. En beslutning om forblivelsespligt får virkning fra det tidspunkt, hvor kommunalbestyrelsen har truffet beslutning om forblivelsespligt.

Der kan kun pålægges tilslutningspligt, hvis den kollektive varmforsyning har forpligtet sig til at sikre ejendommen forsyningsmulighed.

Varmeforsyningslovens § 12, stk. 3, indeholder en bemyndigelse til ministeren til at kunne fastsætte regler om, at ejere, hvis ejendomme bliver pålagt tilslutningspligt, kan få udbetalt en godtgørelse af kommunen og varmforsyningsanlægget. Bemyndigelsen har ikke været udnyttet.

Efter varmforsyningslovens § 11 stk. 2, og § 12, stk. 2, er ministeren bemyndiget til, efter forhandling med de kommunale organisationer, at fastsætte regler om kommunernes adgang til at træffe beslutning om tilslutningspligt efter stk. 1. Bemyndigelserne er udmøntet i tilslutningsbekendtgørelsen.

Pålæg af tilslutningspligt efter såvel varmforsyningslovens § 11 som § 12, indebærer at ejeren af den tilslutningspligtige ejendom skal betale tilslutningsafgift samt faste udgifter,

som det kollektive varmforsyningsanlæg ifølge prisanmeldelsen til Forsyningstilsynet har. Det er, med visse undtagelser for blokvarmecentraler, ikke et krav, at ejeren af ejendommen aftager varme eller naturgas fra det kollektive varmforsyningsanlæg, og ejeren af ejendommen kan derfor godt vælge en alternativ varmforsyning.

Efter varmforsyningslovens § 13 kan kommunalbestyrelsen vælge at pålægge ejerne af de ejendomme, der kan kræves tilsluttet et kollektivt varmforsyningsanlæg, at betale bidrag til anlægget fra det tidspunkt, hvor ejendommene kan forsynes fra anlægget. Beslutningen skal træffes på grundlag af et godkendt projektforslag.

Det er kommunalbestyrelsen, der som varmeplansmyndighed træffer beslutning om tilslutnings-, forblivelses- og bidragspligt. Der kan være stor forskel på, i hvor høj grad tilslutnings- og forblivelsespligt tages i brug som planlægningsværktøj af de individuelle kommunalbestyrelser. Nogle kommuner anvender slet ikke beføjelsen, andre anvender dem på alle deres matrikler, og andre igen anvender dem kun delvist.

Varmeforsyningslovens § 15 fastsætter, at energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om, hvorledes beslutninger om blandt andet tilslutnings- og forblivelsespligt skal meddeles eller offentliggøres, samt om at beslutninger skal tinglyses på de pågældende ejendomme. Bestemmelsen er udnyttet ved tilslutningsbekendtgørelsen.

2.1.1.2. Tilslutningspligt efter planloven

Ny bebyggelse kan desuden blive pålagt tilslutningspligt ved vedtagelse af en lokalplan. Ifølge planlovens § 15, stk. 2, nr. 12, kan det i en lokalplan bestemmes, at ny bebyggelse ved ibrugtagning skal tilsluttes et fællesanlæg, som blandt andet kan være et kollektivt varmforsyningsanlæg. Det kan både være naturgasforsyningen eller fjernvarmforsyningen. Dette anvendes typisk i forbindelse med større udstykninger, hvor en lokalplan efter planloven er påkrævet. Planlovens bestemmelser kan ikke benyttes ved pålæg af tilslutnings- eller forblivelsespligt for eksisterende byggeri. Det samme gælder for bidragspligten efter varmforsyningslovens § 13.

2.1.1.3. Undtagelse fra tilslutnings- og forblivelsespligt

En række typer af bebyggelse kan ikke pålægges tilslutnings- og forblivelsespligt. For så vidt angår nybyggeri skal kommunalbestyrelsen i medfør af tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 3, samt planloven § 19, stk. 4, meddele dispensation fra tilslutnings- og forblivelsespligt for nybyggeri, der opføres som lavenergibebyggelse, dvs. bebyggelser, hvor det kan dokumenteres, at de på tidspunktet for ansøgningen om byggetilladelsen opfylder de energirammer for energiforbrug for lavenergibygninger, der er fastsat i bygningsreglementet.

For så vidt angår eksisterende bebyggelse kan følgende kategorier af bygninger ikke pålægges tilslutningspligt:

- 1) Bygninger, hvor omstilling til kollektiv varmforsyning på grund af nødvendige, større installations- eller bygningsmæssige ændringer efter kommunalbestyrelsens skøn vil være uforholdsmæssig bekostelig.
- 2) Bygninger, der er indrettet med et vedvarende energianlæg, som eksempelvis solvarmeanlæg, varmepumper, vindmøller, biogasanlæg, brintanlæg, komposteringsanlæg, vandkraftanlæg, træfyr eller halmfyr, og hvor anlægget - eller anlæggene tilsammen - efter kommunalbestyrelsens skøn har en kapacitet, som kan

dække mere end halvdelen af bygningens energiforbrug til opvarmning og forsyning med varmt vand.

- 3) Bygninger, hvor overskudsvarme fra produktionsvirksomhed efter kommunalbestyrelsens skøn dækker mere end halvdelen af bygningens energiforbrug til opvarmning og forsyning med varmt vand.
- 4) Bygninger, der påregnes nedrevet inden for en kortere årrække.
- 5) Bygninger, der ikke er beregnet til at være konstant opvarmet i fyringssæsonen.
- 6) Eksisterende lavenergibygnings (bebyggelser, hvor det kan dokumenteres, at de på tidspunktet for ansøgningen om byggetilladelsen opfyldte de på daværende tidspunkt i medfør af byggeloven gældende energirammer for energiforbrug for lavenergibygnings).

Følgende kategorier af eksisterende bebyggelse kan desuden ikke pålægges forblivelsespligt:

1) Bygninger, der er indrettet med et vedvarende energianlæg, som eksempelvis solvarmeanlæg, varmepumper, vindmøller, biogasanlæg, brintanlæg, komposteringsanlæg, vandkraftanlæg, træfyr eller halmfyr, og hvor anlægget - eller anlæggene tilsammen - efter kommunalbestyrelsens skøn har en kapacitet, som kan dække mere end halvdelen af bygningens energiforbrug til opvarmning og forsyning med varmt vand.

2) Bygninger, hvor overskudsvarme fra produktionsvirksomhed efter kommunalbestyrelsens skøn dækker mere end halvdelen af bygningens energiforbrug til opvarmning og forsyning med varmt vand.

3) Bygninger, der ikke er beregnet til at være konstant opvarmet i fyringssæsonen.

4) Eksisterende lavenergibygnings

Ejere af ejendomme, der er pålagt tilslutningspligt eller forblivelsespligt til et kollektivt varmforsyningsanlæg (fjernvarme og naturgas), kan ikke senere kræve sig fritaget for pligten under henvisning til ovenstående undtagelsesmuligheder.

2.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Tilslutnings- og forblivelsespligten medfører, at forbrugere omfattet af de kommunalt pålagte pligter er tvunget til at bidrage til et kollektivt varmforsyningsanlæg, også selvom forbrugeren ikke aftager varmen eller naturgassen, og også selvom der måtte være alternative og eventuelt billigere opvarmningsmuligheder. Selvom der ikke er pligt til at aftage fjernvarmen eller naturgassen, medfører tilslutnings- og forblivelsespligten alligevel, at det ofte for forbrugeren ikke er rentabelt at vælge alternative opvarmningsformer, fordi der stadig skal betales tilslutningsafgift og bidrag til det kollektive varmforsyningsanlægs faste udgifter. Særligt tilslutningspligt for eksisterende byggeri har været kritiseret, idet ejeren af ejendommen i forvejen har investeret i en anden forsyningsform forud for beslutningen om tilslutningspligt til det kollektive varmforsyningsanlæg.

Ejere af ejendomme, der er pålagt tilslutningspligt, har som følge af forpligtelsen begrænsede muligheder for at vælge en billigere eller grønnere varmforsyningsform. En ophævelse af muligheden for at pålægge ny tilslutnings- og forblivelsespligt vil give forbrugerne bedre

mulighed for at vælge deres foretrukne opvarmningsform samt skabe et incitament til effektiviseringer på varmforsyningsanlæggene for dermed at kunne levere varme til en billigere ydelse i konkurrence med individuelle opvarmningsformer.

Det foreslås derfor at ophæve muligheden for fremover at kunne pålægge såvel eksisterende byggeri som nybyggeri ny tilslutnings- og forblivelsespligt, således at forbrugerne får bedre mulighed for at vælge en anden forsyningsform, som de måtte foretrække. En ophævelse vil desuden medvirke til at udjævne den forskel i valgmuligheder inden for varmforsyning, som borgere i forskellige kommuner kan opleve.

Allerede pålagte tilslutnings- og forblivelsespligter vil forblive i kraft, således at ejere af ejendomme omfattet af eksisterende pligter fortsat vil være forpligtede til at tilslutte sig med den af kommunen besluttede frist (minimum 9 år efter den kommunale beslutning for så vidt angår eksisterende bygninger), samt forblive tilsluttet og betale de af kommunen pålagte bidrag. Det betyder, at der reelt kan være forbrugere, som de næste 9 år kan være forpligtet til at tilslutte sig til det kollektive varmforsyningsanlæg.

Derudover vil områder, som er omfattet af allerede vedtagne og gældende lokalplaner eller lokalplanforslag, der er offentliggjort inden lovforslagets ikrafttræden, fortsat være omfattet af beslutninger om, at tilslutning til kollektiv varmforsyning er en betingelse for ibrugtagning af ny bebyggelse.

Der vil dog som nævnt blive igangsat en analyse af alle eksisterende forbrugerbindinger for at sikre, at forbrugerne ikke bindes til kollektive varmforsyningsanlæg med ikke-konkurrencedygtige priser.

2.2. Indregning af overskud i prisen for varme fra varmepumper

2.2.1. Gældende ret

Visse producenter af opvarmet vand, damp eller gas bortset fra naturgas til opvarmning af bygninger og forsyning med varmt vand (herefter er ydelserne samlet betegnet varme) kan indkalkulere, dvs. indregne, et overskud i varmeprisen, jf. varmforsyningslovens § 20 b. Muligheden for indregning af et overskud er en undtagelse til lovens udgangspunkt om, at alene nødvendige omkostninger nævnt i bestemmelsen i § 20 kan indregnes i prisen for varme.

Det er en betingelse for indregning af overskud, at anlægget udelukkende anvender den eller de i bestemmelsen konkret nævnte brændsels- eller teknologiformer (geotermiske anlæg, solvarmeanlæg og biogas- eller biomassebaserede varme- eller kraft-varme-værker). Anvender en producent tillige andre brændselsformer, er hele anlægget afskåret fra at indregne et overskud. Dog er opstart, reserve- og spidslastbelastning ved andre brændsler eller teknologier tilladt. Industrivirksomheder som leverer overskudsvarme, er ikke begrænset af brændselsformen. Derimod kan der ikke indregnes overskud for varme, som produceres ved at anvende ekstra brændsel for at producere såkaldt falsk overskudsvarme.

Yderligere er det en betingelse for at kunne indregne et overskud, at anlægget leverer den producerede ydelse til en kollektiv varmforsyning omfattet af varmforsyningsloven, jf. § 2, og ikke direkte til varmeforbrugere.

De omfattede anlæg kan optjene et overskud på almindelige kommercielle vilkår. Overskuddets størrelse afhænger derfor som udgangspunkt af aftalen om levering til det

kollektive varmforsyningsanlæg (varmeaftageren). Dog kan prisen uanset § 20 b ikke overstige den af Forsyningstilsynet udviklede substitutionspris, som indebærer, at der for køb af varme ikke må indregnes en højere pris end den pris, som varmekøberen selv ville kunne producere den omfattede varmemængde for eller købe den for fra en anden varmeproducent. Det betyder, at en producent af varme ved de nævnte vedvarende energikilder m.v. ikke vil kunne få solgt varme med overskud, hvis en anden producent eller den aftagende kollektive varmforsyning selv kan levere varmen billigere.

Desuden er prisen for varmen underlagt rimelighedskriteriet i § 21, stk. 4, i lov om varmforsyning. Efter denne bestemmelse kan Forsyningstilsynet gribe ind, hvis tilsynet finder, at prisen er urimelig. Prisen inklusiv overskuddet skal således ikke alene overholde reglerne og administrativ praksis med hensyn til prisfastsættelse efter lovens §§ 20 og 20 b, men også i øvrigt være rimelig.

2.2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Varmepumper kan være med til at øge anvendelsen af vedvarende energikilder og andre uudnyttede varmekilder, som kan bruges til fjernvarmeproduktion. Varmepumper kan anvende forskellige typer af energikilder til produktion af varme.

Store varmpumper giver derfor mulighed for at udnytte lokale varmekilder, som ofte har lav temperatur og derfor ellers ikke kan udnyttes i fjernvarmforsyningen. Med etableringen af en effektiv, varmepumpe kan der leveres billigere varme, som typisk vil være grønnere end den eksisterende produktion. Det betyder, at varmpumper anses for at være et vigtigt skridt på vejen mod en omkostningseffektiv grøn omstilling og passer derfor godt sammen med det brede politiske ønske om langtidsholdbare grønne løsninger i varmforsyningen.

Varmepumper, der leverer varme til et kollektivt varmforsyningsanlæg, er i dag ikke omfattet af den eksisterende mulighed for at indregne overskud. Det kan bremse investeringerne i store varmpumper til brug for den kollektive varmforsyning, og det betyder, at fjernvarmeaktører ikke investerer i varmpumper i særlig høj grad.

Hvis ikke varmpumper tilføjes § 20 b, vil de øvrige VE-anlæg, herunder biomasse, fortsat have en væsentlig fordel i forhold til varmpumper. Der kan forventes en større investeringsbølge i varmeproduktionen på baggrund af grundbeløbets ophør. For mange af disse varmforsyninger forventes valget at stå mellem en biomassekedel eller en varmepumpe.

Formålet med muligheden for at indregne et overskud er at fremme de omfattede anlæg og teknologier, fordi det giver aktører adgang til på kommercielle vilkår at etablere og drive den omfattede varmeproduktion. Hensigten med bestemmelsen er således at fremme udbygning af varmeproduktion ved vedvarende energi og overskudsvarme, da de omfattede anlæg og teknologier er geotermiske anlæg, solvarmeanlæg og biogas- eller biomassebaserede varme- eller kraftvarmeværker, samt industrivirksomheder, der leverer overskudsvarme.

Hvis varmpumper sidestilles med geotermi, solvarme, biogas og biomasse samt industrivirksomheder, som leverer overskudsvarme, vil det give samme incitament til at investere i varmpumper som i de øvrige VE-kilder og industriel overskudsvarme.

Med henblik på at fremme investeringer i varmpumper og dermed fremme vedvarende energi og miljømæssig varme foreslås det, at eldrevne varmpumper fremadrettet sidestilles med de i § 20 b nævnte typer af VE-anlæg og overskudsvarmeproducenter, ved at eldrevne

varmepumper fremadrettet vil have mulighed for at indregne et overskud i varmeprisen efter § 20 op til substitutionsprisen, hvis de leverer varme til et kollektivt varmforsyningsanlæg.

Med forslaget foreslås det, at det kun er eldrevne varmepumper, som omfattes af muligheden for at indregne et overskud. Det indebærer, at gasdrevne varmepumper og absorptionsvarmepumper (varmepumper drevet af varme) fortsat ikke vil kunne indregne et overskud i varmeprisen. Dog vil alle typer af varmepumper være omfattet de gældende regler, hvis de udelukkende er baseret på en eller flere af de konkret nævnte VE-kilder og teknologier (geotermi, solvarme, biogas- eller biomassebaseret varme- eller kraftvarmeværk og industriel overskudsvarme).

Der vil ikke være en begrænsning af, hvilke varmekilder der kan udnyttes ved en eldrevet varmepumpe for at kunne indregne et overskud. Dog vil eldrevne varmepumper installeret som en del af anden varme- eller kraftvarmeproduktion, f.eks. på et røggaskondenseringsanlæg på et affaldsforbrændingsanlæg eller biomasseanlæg, blive anset som en del af anlægget, det er installeret på. En varmepumpe på et sådant anlæg vil derfor ikke kunne indregne et overskud i prisen for varmen, med mindre anlægget i sig selv kan indregne et overskud i varmeprisen.

Derimod vil eldrevne varmepumper på energi-anlæg, som ikke producerer energi, men distribuerer eller transmitterer energi være omfattet og kunne indregne et overskud i varmeprisen. Det kunne f.eks. være eldrevne varmepumper, som udnytter varme fra transformer- og konverterstationer eller lignende el-anlæg.

Også eldrevne varmepumper, som udnytter overskudsvarme, der ikke stammer fra industrivirksomheder, vil være omfattet. Det vil f.eks. kunne dreje sig om overskudsvarme fra datacentre og supermarkeder m.v. Udnyttelse af overskudsvarme fra industrivirksomheder er allerede dækket af de gældende regler, uanset om overskudsvarmen udnyttes ved hjælp af en varmepumpe eller ej.

Varme fra spildevandsanlæg, grundvandsboringer og lignende, som udnyttes ved en varmepumpe vil ligeledes kunne blive omfattet.

Eldrevne varmepumper vil ikke være begrænsede af det brændselsvalg, som anvendes til produktion af el til varmepumpen. Eldrevne varmepumper vil kunne indregne overskud uanset det anvendte brændsel til produktion af el på samme måde som industrieanlæg, der leverer overskudsvarme, ikke er begrænset af brændselsvalget. Det indebærer, at der i nogle perioder vil være tale om, at der kan indregnes overskud i varmeprisen, selvom der produceres varme ved anvendelse af el-produktion fra fossile brændsler.

Ved at lade producenter af varme ved hjælp af eldrevne varmepumper få adgang til på kommercielle vilkår at etablere eller udnytte disse anlæg, skabes der bedre forudsætninger for udbygningen af varmeproduktion på eldrevne varmepumper, hvilket vil kunne bidrage til at fremme vedvarende energi og miljømæssig varme.

Elforbruget udgør typisk 15-33 pct. af den samlede varmeproduktion. Hvis varmekilden udgør vedvarende energi, er varmepumpens umiddelbare VE-andel dermed ca. 67-85 pct.

VE-andelen i det danske elsystem forventes ifølge Energistyrelsens Basisfremskrivningen 2018 at være ca. 70 pct. i gennemsnit i 2018. Medregnes denne VE-mængde i varmen fra varmepumpen, stiger VE-andelen af varmen. Denne andel kan ventes at stige yderligere,

efterhånden som den generelle VE-andel stiger, og forventes i 2021 at være omkring 86 pct., når Kriegers Flak er idriftsat, imod ca. 70 pct. i 2018.

Det bemærkes yderligere, at eldrevne varmepumper fortrinsvist – i hvert fald i nogen grad – producerer i perioder med lave elpriser, og at der er nogen grad af sammenhæng mellem lave elpriser og høje VE-andele i elsystemet. Dette betyder, at den gennemsnitlige VE-andel i den el, en varmepumpe anvender, kan forventes at være højere end årgennemsnittet.

Substitutionsprisen vil fortsat sætte et loft for, hvor højt prisen kan sættes af ejeren af den eldrevne varmepumpe. Hvis substitutionsprisen er på niveau med produktionsomkostningerne, kan der ikke indregnes et overskud. Hvis substitutionsprisen er lavere end produktionsomkostningerne, vil ejeren af den eldrevne varmepumpen ikke kunne få dækket sine omkostninger, da prisen ikke kan sættes højere end substitutionsprisen. Varmepumper vil således alene blive installeret, hvor produktionsprisen er under substitutionsprisen, og ejeren af varmepumpen kan se et marked for varmeproduktion. Det er vurderingen, at ejeren af varmepumpen oftest sætter varmeprisen inkl. overskudsindregning en smule under substitutionsprisen, så den aftagende kollektive varmeforsyning aftager varmen herfra i stedet for selv at producere eller købe andetsteds. Forslaget forventes således at øge efterspørgslen efter effektive varmepumper, hvilket kan lægge et pres på produktionsomkostningerne til fremstilling af pumperne og på sigt føre til lavere varmepriser.

Som følge af stemmeaftalerne fra 7. april 2016 og 2. juni 2017 vil der fra 2021 blive indført en ny økonomisk regulering af fjernvarmesektoren. Reguleringen indeholder indtægtsrammer, der vil lægge et loft over de indtægter, de omfattede varmeforsyningsvirksomheder kan opkræve. Det er forventningen, at reguleringen vil videreføre de eksisterende muligheder for at udtage overskud som følge af ekstraordinære effektiviseringer i indtægtsrammeregulerede varmeforsyningsvirksomheder, herunder virksomheder omfattet af varmeforsyningslovens § 20 b. Det er samtidig forventningen at overskud i indtægtsrammeregulerede varmeforsyningsvirksomheder, herunder virksomheder omfattet af varmeforsyningslovens § 20 b, vil begrænses af en kommende indtægtsramme. Denne begrænsning vil også gælde for varmepumper omfattet af varmeforsyningslovens § 20 b, når indtægtsrammereguleringen bliver indført.

2.3. Pligtmæssig digital kommunikation

2.3.1. Gældende ret

Varmeforsyningsloven har ikke generelle bestemmelser vedrørende pligtmæssig digital kommunikation, herunder om obligatorisk brug af selvbetjeningsløsninger.

For så vidt angår kommunikation med Forsyningstilsynet, herunder til brug for anmeldelse af priser, har Forsyningstilsynet bemyndigelse til at fastsætte, at prisanmeldelse og anden kommunikation med tilsynet skal foregå elektronisk. Prisanmeldelse fremgår af varmeforsyningslovens § 21, hvorefter varmeforsyningsvirksomheder omfattet af varmeforsyningslovens § 20 skal anmelde deres tariffer (priser), omkostningsfordeling på anlæg med forenet produktion (f.eks. mellem el og varme) og andre betingelser for ydelser omfattet af bl.a. lovens § 20 med angivelse af grundlaget herfor til Forsyningstilsynet.

Forsyningstilsynet er i varmeforsyningslovens § 21, stk. 1, bemyndiget til at fastsætte nærmere regler om anmeldelsen, herunder at anmeldelsen skal ske elektronisk.

Efter den gældende § 21, stk. 1, 2. pkt., i varmforsyningsloven, kan Forsyningstilsynet fastsætte regler om formen på anmeldelse efter varmforsyningslovens § 21, stk. 1, 1. pkt., og om, at anmeldelse skal foretages elektronisk. Det fremgår bl.a. af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2009-10, A, L 154 som fremsat, side 30, at elektronisk anmeldelse har tydelige fordele med hensyn til offentliggørelse og analysemuligheder, og at det forventes, at elektronisk anmeldelse på længere sigt vil nedbringe virksomhedernes administrative belastning. Forsyningstilsynet har udnyttet bemyndigelsen i bekendtgørelse nr. 816 af 21. juni 2017 om anmeldelse af tariffer, omkostningsfordeling på anlæg med forenet produktion og andre betingelser for levering af fjernvarme samt varmeproduktionsomkostninger til brug for fastsættelse af prisloft (anmeldelsesbekendtgørelsen på varmeområdet). Det fremgår af bekendtgørelsens § 3, stk. 1, at anmeldelse af tariffer, omkostningsfordeling på anlæg med forenet produktion og andre betingelser m.v. skal ske i Forsyningstilsynets online anmeldelsessystem.

Efter den gældende § 22, stk. 2, i varmforsyningsloven kan Forsyningstilsynet fastsætte regler om indberetning af fra anlæg omfattet af varmforsyningslovens § 20, stk. 1, herunder regler om formen for indberetning og om, at indberetning skal ske elektronisk. Bemyndigelsen er på tidspunktet for lovforslagets fremsættelse ikke udnyttet.

Det er i øvrigt efter gældende ret muligt at indgive ansøgninger, klager, indberetning m.v. til myndighederne, f.eks. Energistyrelsen, Energiklagenævnet m.fl., på papir, telefonisk, eller ved personligt fremmøde. Dette gælder dog kun i det omfang, der ikke gælder særlige formkrav o.l. I en række bekendtgørelser udstedt med hjemmel i loven findes der således regler om, at særlige ansøgningsblanketter m.v. skal udfyldes, hvilket indebærer et krav om skriftlighed, men ikke et krav om digital kommunikation.

2.3.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

For at kunne pålægge borgere og virksomheder pligt til at kommunikere digitalt med myndigheder skal dette være hjemlet i lov.

Folketingets partier indgik i januar 2018 en aftale om digitaliseringsklar lovgivning, som skal sikre et mere enkelt og klart lovgrundlag, som er let at forstå og omsætte til sikre og brugervenlige digitale løsninger. Som følge af den politiske aftale, foreslås det i dette lovforslag, at energi-, forsynings- og klimaministeren bemyndiges til at fastsætte regler om pligtsmæssig digital kommunikation inden for varmforsyningslovens områder, hvor det ikke i dag er konkret fastsat, herunder bestemmelser fastsat i henhold til loven samt EU-retsakter om forhold omfattet af loven. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan herunder fastsætte regler om pligtsmæssig brug af selvbetjeningsløsninger i ansøgningssager m.v.

På varmforsyningslovens område er det i dag alene Forsyningstilsynet, som er bemyndiget til at fastsætte regler om digital og elektronisk kommunikation med tilsynet, herunder krav om elektronisk prisanmeldelse m.v. Energi-, forsynings- og klimaministeren har derimod ikke en generel bemyndigelse til at fastsætte regler om pligtsmæssig digital kommunikation inden for varmforsyningslovens område.

Der findes allerede i dag en række bestemmelser i den øvrige lovgivning vedrørende pligtsmæssig digital kommunikation, herunder obligatorisk brug af selvbetjeningsløsninger, se f.eks. lov nr. 622 af 22. juni 2013 om ændring af forskellige lovbestemmelser om ansøgninger, anmeldelser, anmodninger, meddelelser og erklæringer til offentlige myndigheder og § 69 i lov nr. 204 af 28. februar 2017 om ændring af lov om

miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov om miljøbeskyttelse, lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og forskellige andre love.

Med lov om Digital Post fra offentlige afsendere er der indført krav om brug af digital post ved direkte kommunikation med borgere og virksomheder. Der er dog fastsat mulighed for fritagelse for digital kommunikation.

Dette lovforslag lægger sig op ad den fremgangsmåde, der er blevet fulgt bl.a. ved disse lovforslag med de fornødne tilpasninger, så bestemmelsen er tilpasset varmforsyningsområdet.

I lovforslaget bemyndiges energi-, forsynings- og klimaministeren til at fastsætte regler om pligtmæssig digital kommunikation inden for varmforsyningsloven, herunder bestemmelser fastsat i henhold til loven samt EU-retsakter om forhold omfattet af loven. Dette betyder, at der ved bekendtgørelse kan fastsættes regler om, at borgere og virksomheder har pligt til at kommunikere digitalt med den ansvarlige myndighed, herunder via bestemte digitale systemer som f.eks. ved selvbetjeningsløsninger m.v., ved forespørgsler, ansøgninger, anmeldelser, indberetning m.v., og at svaret fra myndigheden sendes digitalt.

De ansvarlige myndigheder er de myndigheder, som er tillagt kompetencer efter varmforsyningsloven. Det er i første omgang energi-, forsynings- og klimaministeren og Energi-, Forsyning og Klimaministeriet. Endvidere er det Energistyrelsen, som i medfør af bekendtgørelse nr. 1090 af 25. september 2017 om Energistylens opgaver og beføjelser har fået tillagt en række af ministerens kompetencer efter varmforsyningsloven.

Endvidere omfattes kommunikation til og fra Energiklagenævnet. Energiklagenævnet hører under Erhvervsministeriet, jf. kongelig resolution af 8. juni 2016. Energi-, forsynings- og klimaministeren fastsætter derfor regler for Energiklagenævnet efter nærmere forhandling med Erhvervsministeren.

Endvidere omfattes kommunikation til og fra Forsyningstilsynet, i det omfang ministeren fastsætter regler om kommunikation med tilsynet.

Bemyndigelsen er en gennemførelse af princip 2 i den politiske aftale om digitaliseringsklar lovgivning.

Generelt gælder det for bemyndigelserne, at energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om, at en forespørgsel, ansøgning, klage m.v. fra virksomheder og borgere til myndigheder, som ikke indgives digitalt, skal afvises, dog efter behørig vejledning efter forvaltningsloven.

Bemyndigelsen omfatter også ministerens svar på henvendelser m.v. fra borgere og virksomheder. Det er her hensigten i vidt muligt omfang at anvende borgernes og virksomhedernes E-Boks til brug for meddelelser m.v. fra myndigheder, da der ikke findes et centralt register over e-mailadresser.

Ministeren kan endvidere med bemyndigelsen fastsætte regler for digital kommunikation fra ministeren. Dette kunne f.eks. være, at et svar på en henvendelse i en eventuel digital selvbetjeningsløsning sendes tilbage til afsenderen via den digitale selvbetjeningsløsning.

Hvis særlige forhold gør sig gældende, vil borgerne eller virksomhederne dog kunne ansøge m.v. på anden vis. Dette gælder f.eks. i forhold til borgere, der savner digitale kompetencer.

Lovforslaget ændrer ikke på borgernes eller virksomhedernes rettigheder efter anden lovgivning eller efter varmforsyningsloven. Det er alene måden, hvorpå borgere og virksomheder skal ansøge, anmelde, indberette m.v., der slås fast som digital kommunikation, i det omfang ministeren udnytter bemyndigelsen. Det betyder f.eks., at forvaltningsloven gælder fuldt ud.

3. De økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

De foreslåede ændringer af varmforsyningsloven og planloven om ophævelse af muligheden for at pålægge tilslutnings- og forblivelsespligt til kollektiv varmforsyning indebærer, at kommunerne fremover skal godkende varmeprojekter efter reviderede regler om tilslutningspligt. Der forventes på den baggrund ikke økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser for kommunerne.

Forslaget om, at energi-, forsynings- og klimaministeren bemyndiges til at fastsætte regler om pligtmæssig digital kommunikation inden for varmforsyningsloven, har ikke i sig selv nogen økonomiske eller implementeringsmæssige konsekvenser for det offentlige.

De syv principper for digitaliseringsklar lovgivning er fulgt, hvor det er vurderet hensigtsmæssigt i forhold til reglerne i lovforslaget.

4. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

4.1. De økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget om ophævelse af muligheden for at pålægge ny tilslutnings- og forblivelsespligt vil ikke have erhvervsøkonomiske konsekvenser for de kollektive varmforsyningsanlæg. De erhvervsøkonomiske konsekvenser opgøres alene for virksomheder, der berøres og opererer på markedsvilkår, og har til formål at generere profit til en ejerkreds. Idet varmforsyningsvirksomheder er hvile-i-sig-selv-virksomheder, er de ikke omfattet af denne virksomhedsafgrænsning.

For virksomheder, der kan aftage fjernvarme eller naturgas betyder ophævelsen, at de ikke længere kan pålægges tilslutnings- og forblivelsespligt, og dermed heller ikke kan forpligtes til at betale tilslutningsafgift og bidrag til det kollektive varmforsyningsanlægs faste udgifter, hvis ikke de aftager fjernvarme eller naturgas.

Ved udvidelsen af § 20 b til også at omfatte store eldrevne varmepumper til kollektiv varmforsyning øges incitamentet til at investere i disse varmepumper. Dette skyldes, at det med dette lovforslag bliver muligt at indregne et overskud, såfremt dette er foreneligt med den øvrige regulering, herunder den nuværende substitutionspris og den kommende indtægtsrammeregulering.

Muligheden for at optjene overskud som kan udloddes til ejer eller henlægges til egenkapital, kan føre til investeringer i varmepumper til kollektiv varmforsyning, hvilket kan øge konkurrence om produktion af fjernvarme. Det kan endvidere øge efterspørgslen efter effektive varmepumper, hvilket kan lægge et pres på produktionsomkostningerne til fremstilling af pumperne og på sigt føre til lavere varmepriser.

4.2. De administrative konsekvenser for erhvervslivet

Der foreslås indsat bestemmelser i lovforslaget, der muliggør, at der kan fastsættes nærmere regler om pligtsmæssig digital kommunikation inden for varmeforsyningslovens anvendelsesområde. Da størstedelen af kommunikationen med virksomheder allerede i dag sker digitalt, vurderes bestemmelserne ikke at medføre administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Lovforslagets øvrige dele forventes ikke at have administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Lovforslaget har været forelagt Team Effektiv Regulering i Erhvervsstyrelsen, som vurderer, at lovforslaget medfører administrative konsekvenser under 4 mio. kr. årligt. De bliver derfor ikke kvantificeret yderligere.

5. De administrative konsekvenser for borgerne

Der foreslås indsat bestemmelser i lovforslaget, der muliggør, at der kan fastsættes nærmere regler om pligtsmæssig digital kommunikation inden for varmeforsyningslovens anvendelsesområde. Da en del af kommunikationen med borgere inden for varmeforsyningsområdet, herunder bl.a. klage til Energiklagenævnet, foregår via brev o.l., vil lovforslaget have omstillingsmæssige konsekvenser for borgere i det omfang, at bemyndigelsesbestemmelserne udnyttes fuldt ud. Hvis særlige forhold gør sig gældende, vil enkelte borgere dog kunne ansøge mv. på anden vis. Dette gælder f.eks. ift. borgere, der savner digitale kompetencer.

Lovforslagets øvrige dele vurderes ikke at have administrative konsekvenser for borgerne.

6. De miljømæssige konsekvenser

Det vurderes, at forslaget om ophævelse af muligheden for at pålægge ny tilslutnings- og forblivelsespligt ikke har væsentlige miljømæssige konsekvenser. Lovforslaget kan betyde, at den kollektive varmeforsyning udbygges i mindre grad, herunder i tyndt befolkede områder. Varmeforsyning vil i sådanne områder primært ske ved individuel forsyning, f.eks. individuel varmepumpe, træpillefyr eller lignende. Ophævelsen vurderes desuden at kunne medføre et incitament for varmeforsyningsvirksomhederne til at effektivisere, hvilket kan have en positiv effekt på miljøet.

Det foreslås med lovforslaget at give mulighed for, at der i prisen for varme fra eldrevne varmepumper, som leverer varme til et kollektivt varmeforsyningsanlæg, kan indregnes et overskud. Hensigten med forslaget er at sidestille incitamentet til at investere i store eldrevne varmepumper til varmeforsyning med øvrige VE-anlæg og overskudsvarme, som allerede er omfattet af denne overskudsmulighed.

Eldrevne varmepumper anses for at være et vigtigt skridt på vejen mod en omkostningseffektiv grøn omstilling og passer derfor godt sammen med ønsket om langtidsholdbare grønne løsninger i varmeforsyningen, fordi eldrevne varmepumper giver

mulighed for at udnytte lokale varmekilder, som ofte er ved lav temperatur. Disse varmekilder vil ikke kunne udnyttes uden en varmepumpe.

Det vurderes på den baggrund, at forslaget om indregning af overskud for eldrevne varmepumper, der leverer varme til et kollektivt varmforsyningsanlæg, kan medføre positive miljømæssige konsekvenser, fordi det giver øget incitament til at investere i grøn energi.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den (X) været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

(indsæt høringsliste både EM og efter VML)

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Lovforslagets mulighed for at indregne overskud ved investering i varmepumper er positivt for ejere, som kan udlodde overskuddet til ejerkreds eller henlæggelse til egenkapital. Det kan endvidere øge efterspørgslen efter effektive varmepumper, hvilket kan lægge et pres på produktionsomkostningerne til fremstilling af pumperne og på sigt føre til lavere varmepriser.	Ingen

Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Forslaget om indregning af overskud for eldrevne varmepumper kan medføre positive miljømæssige konsekvenser, fordi det giver øget incitament til at investere i grøn energi.	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EUregulering] /Går videre end minimumskrav i EUregulering	Nej	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1.

Bestemmelsen er ny.

§ 10 har tidligere indeholdt en forpligtelse for kommunalbestyrelsen til at følge udviklingen i tilslutningen til den kollektive varmeforsyning og et krav om at virksomheder, der leverer fjernvarme og naturgas skal forelægge kommunalbestyrelsen en årlig redegørelse. Bestemmelsen blev ophævet i 2004, da omstillingen til kraftvarme og naturgas i vid udstrækning var tilendebragt.

Med lovforslaget foreslås, at de hidtil gældende bemyndigelser til energi-, forsynings- og klimaministeren i varmeforsyningslovens § 11, stk. 2, § 12, stk. 2 og § 13, stk. 2, indsættes som en samlet bemyndigelsesbestemmelse i en ny § 10. Bemyndigelserne har hidtil været udmøntet i tilslutningsbekendtgørelsen. Med ophævelsen af muligheden for at pålægge ny tilslutningspligt for nybyggeri og eksisterende byggeri vil en stor del af bekendtgørelsen blive overflødig. Der vil dog være brug for at videreføre en væsentlig del af bestemmelserne, idet de fortsat vil være relevante i forhold til den tilslutnings-, forblivelses- og bidragspligt, der er pålagt inden lovforslagets ikrafttræden i henhold til overgangsreglerne i lovforslagets § 3. Der er derfor behov for at bibeholde en adgang for ministeren til at kunne fastsætte regler herom. Bemyndigelsen forventes udmøntet ved delvist at videreføre tilslutningsbekendtgørelsen med nødvendige tilpasninger. Der fastsættes med den efterfølgende tilpasning af tilslutningsbekendtgørelsen ingen nye regler om tilslutnings- og forblivelsespligt udover hvad

overgangsreglen i lovforslagets § 3 giver mulighed for. For en nærmere gennemgang henvises til bemærkninger til § 3.

Kravet om forhandling med de kommunale organisationer følger efter gældende ret af varmemforsyningslovens §§ 11-13, som foreslås ophævet. Kravet om forhandling gælder ikke ved en lovændring, herunder en ophævelse af bestemmelsen, men alene ved ændring af den bekendtgørelse, som ministeren efter bestemmelsen er bemyndiget til at udstede. Med forhandling menes en præhøring og en eventuel drøftelse på embedsmandsniveau mellem Energistyrelsen og den kommunale organisation. Styrelsen er frit stillet i forhold til den endelige anvendelse af bemyndigelsen. Det følger Energistyrelsens gældende praksis for fastsættelse af regler i medfør af §§ 11-13.

Tilslutnings- og forblivelsespligt, der allerede er pålagt inden lovens ikrafttræden, forbliver pålagt.

Til nr. 2.

Varmeforsyningslovens § 11 indeholder adgangen for kommunalbestyrelsen til at pålægge tilslutningspligt for nybyggeri.

Varmeforsyningslovens § 12 indeholder adgangen for kommunalbestyrelsen til at pålægge tilslutnings- og forblivelsespligt for eksisterende byggeri.

Varmeforsyningslovens § 13 indeholder adgangen for kommunalbestyrelsen til at pålægge ejendomme, der i medfør af bestemmelserne i §§ 11 og 12 kan kræves tilsluttet et kollektivt varmemforsyningsanlæg, bidrag til anlæg, når forsyning herfra er mulig.

Det foreslås, at §§ 11-13 i varmemforsyningsloven ophæves. Forslaget indebærer, at muligheden for at pålægge nye forbrugerbindinger i form af tilslutnings- og forblivelsespligt for eksisterende byggeri og nybyggeri, jf. §§ 11-12, ophæves. Med ophævelsen af muligheden for at pålægge nye forbrugerbindinger bliver bestemmelsen i § 13 om kommunalbestyrelsens mulighed for at pålægge ejendomme, der kan kræves tilsluttet et kollektivt varmemforsyningsanlæg, bidrag til anlægget, uden relevans, hvorfor § 13 også ophæves.

Med lovforslaget foreslås, at de hidtil gældende bemyndigelser til ministeren i varmemforsyningslovens § 11, stk. 2, § 12, stk. 2 og § 13, stk. 2, indsættes som en samlet bemyndigelsesbestemmelse i en ny § 10. Bemyndigelserne har hidtil været udmøntet i tilslutningsbekendtgørelsen. Med ophævelsen af muligheden for at pålægge ny tilslutningspligt for nybyggeri og eksisterende byggeri vil en stor del af tilslutningsbekendtgørelsen blive overflødig. Der vil dog være brug for at videreføre en væsentlig del af bestemmelserne, idet de fortsat vil være relevante i forhold til den tilslutnings- og forblivelsespligt, der er pålagt inden lovforslagets ikrafttræden. Der henvises til bemærkninger til § 1, nr. 1.

Til nr. 3

Varmeforsyningslovens § 15 bemyndiger energi-, forsynings- og klimaministeren til at fastsætte regler om, hvorledes beslutninger efter varmemforsyningslovens §§ 4, 4 a og 11-14

skal meddeles eller offentliggøres, samt om at beslutningerne skal tinglyses på de pågældende ejendomme.

Den foreslåede ændring i varmforsyningslovens § 15 er en konsekvensændring af lovforslagets § 1, nr. 1, om ophævelsen af varmforsyningsloven §§ 11-13.

Til nr. 4

Geotermiske anlæg, solvarmeanlæg og biogas- eller biomassebaserede varme- eller kraftvarmeværker, som leverer opvarmet vand, damp eller gas bortset fra naturgas (samlet betegnet varme) til et kollektivt varmforsyningsanlæg, samt industrivirksomheder, der leverer overskudsvarme til et kollektivt varmforsyningsanlæg, kan i medfør af varmforsyningslovens § 20 b indregne et overskud i varmeprisen. Varmeforsyningslovens § 20 b udgør derfor en undtagelse til varmforsyningslovens hovedregel om, at kollektiv varmforsyning omfattet af varmforsyningsloven skal hvile i sig selv, jf. varmforsyningslovens § 20.

Muligheden for at indregne et overskud i varmeprisen gælder udelukkende de i varmforsyningslovens § 20 b konkret nævnte teknologier og brændsler for at fremme disse brændsler og teknologier. Det er en forudsætning for indregning af overskud i varmeprisen, at anlægget udelukkende anvender de nævnte teknologier. Supplering med biomasse bringer f.eks. ikke et kraftvarmeværk ind under bestemmelsen.

Bestemmelsens formål er at fremme varmeproduktion ved vedvarende energi og overskudsvarme, idet de mere markedsmæssige vilkår skaber bedre forudsætninger for kommercielle aktører.

Elproduktionen er i dag i høj grad baseret på vedvarende energi. Eldrevne varmepumper anses derfor for at være et energieffektivt og godt alternativ til den eksisterende varmeproduktion på fossile brændsler. Eldrevne varmepumper kan således bidrage til grøn omstilling af energisystemet.

Eldrevne varmepumper, som leverer varme til et kollektivt varmforsyningsanlæg, kan i dag ikke indregne et overskud i prisen for leveringen af varmen, da teknologien ikke fremgår af den udtømmende opstilling af brændsler og teknologier, som kan indregne et overskud i varmeprisen.

Varmeforsyningslovens § 20 b, stk. 1, foreslås derfor ændret således, at eldrevne varmepumper skal kunne indregne et overskud i varmeprisen på linje med de øvrige nævnte varmeproducenter.

Forslaget indebærer, at eldrevne varmepumper vil kunne indregne et overskud i varmeprisen, hvis varmepumpen leverer varme til et kollektivt varmforsyningsanlæg, det vil sige enten et distributionsanlæg eller produktionsanlæg. Hvis varmepumpen derimod leverer varme direkte til varmeforbrugere, kan der ikke indregnes et overskud i varmeprisen.

Varmepumper på et varme- eller kraftvarmeværk, f.eks. på et røggaskondenseringsanlæg, anses som en del af dette anlæg. Det betyder, at varmepumpen i forhold til varmforsyningslovens § 20 b vil blive behandlet som det anlæg, den er en del af. Hvis varmepumpen er en del af et biomassebaseret varme- eller kraftvarmeværk, vil der kunne

indregnes et overskud i varmeprisen for varmen fra varmepumpen, hvorimod der ikke kan indregnes overskud, hvis den er en del af f.eks. et affaldsforbrændingsanlæg.

Eldrevne varmepumper vil ikke være begrænsede af det brændselsvalg, som anvendes til produktion af el til produktion af varme på varmepumpen. Ejere af eldrevne varmepumper vil kunne indregne overskud uanset det anvendte brændsel til produktion af el på samme måde som industrianlæg, der leverer overskudsvarme, ikke er begrænset af brændselsvalget. Det indebærer, at der i nogle perioder vil være tale om, at der kan indregnes overskud i varmeprisen, selvom der produceres varme ved anvendelse af el-produktion fra fossile brændsler. Der henvises til afsnit 2.2.2 i de almindelige bemærkninger for nærmere om andelen af VE i el-produktionen.

Den foreslåede ændring medfører, at eldrevne varmepumper som udgangspunkt frit kan aftale leveringspriser med varmeaftageren på lige fod med de i dag i bestemmelsen nævnte anlæg og teknologier. Ændringen medfører således kommercielle vilkår for varmeleverancer fra omfattede eldrevne varmepumper.

Indregningen af overskud og den dermed frie aftaleret er dog begrænset af det af Forsyningstilsynet udviklede substitutionsprisprincip, som indebærer, at det kollektive varmforsyningsanlæg ikke må aftage varme til en pris, der er højere end den pris, som det kollektive varmforsyningsanlæg i øvrigt kan købe eller producere varmen for. Det betyder, at hvis substitutionsprisen er højere end hvile-i-sig-selv-prisen for varmepumpen, kan der indregnes et overskud op til substitutionsprisen. Men hvis substitutionsprisen er den samme eller lavere end hvile i sig selv-prisen, kan der ikke indregnes overskud, ligesom der ikke kan tages en højere pris end substitutionsprisen, hvorfor varmepumpen ikke kan få dækket sine omkostninger til produktionen, hvis substitutionsprisen er lavere end omkostningerne.

Desuden skal den samlede pris være rimelig, jf. § 21, stk. 4, i lov om varmforsyning.

Varmepriserne vil for varmekunderne sandsynligvis ikke blive påvirket negativt, da varmepumper alene vil blive installeret, hvor produktionsprisen er under substitutionsprisen, og ejeren af varmepumpen kan se et marked for varmeproduktion. Oftest sætter ejeren af varmepumpen varmeprisen inkl. overskudsindregning en smule under substitutionsprisen, så det kollektive varmforsyningsanlæg aftager varmen herfra i stedet for selv at producere eller købe andetsteds.

Til nr. 5

§ 1, nr. 5, er en konsekvens af forslaget i § 1, nr. 6. Varmeforsyningsloven indeholder i dag ikke et kapitel med generelle administrative bestemmelser, mens kapitel 5 allerede indeholder en bestemmelse, som ikke vedrører tilsyn direkte. Det foreslås derfor at ændre overskriften til kapitel 5, så kapitel 5 indeholder administrative bestemmelser og tilsyn. Den nye bestemmelse i § 1, nr. 6, om pligtmæssig digital kommunikation foreslås indsat i kapitel 5.

Til nr. 6

Bestemmelsen er ny.

For så vidt angår kommunikation med Forsyningstilsynet, herunder til brug for anmeldelse af priser, har Forsyningstilsynet bemyndigelse til at fastsætte, at prisansøgning og anden kommunikation med tilsynet skal foregå elektronisk. Prisansøgning fremgår af varmemforsyningslovens § 21, hvorefter varmemforsyningsvirksomheder omfattet af § 20 skal ansøge deres tariffer (priser), omkostningsfordeling på anlæg med forenet produktion (f.eks. mellem el og varme) og andre betingelser for ydelser omfattet af bl.a. lovens § 20 med angivelse af grundlaget herfor til Forsyningstilsynet.

Det er i øvrigt efter gældende ret muligt at indgive ansøgninger, anmeldelser, indberetning m.v. til myndighederne efter varmemforsyningsloven på papir, telefonisk, eller ved personligt fremmøde i overensstemmelse med gældende regler.

Med ændringen får energi-, forsynings- og klimaministeren en generel bemyndigelse til at fastsætte regler om pligtmæssig digital kommunikation inden for varmemforsyningsloven, bestemmelser fastsat i henhold til loven samt EU-retsakter om forhold omfattet af loven. Dette betyder, at der ved bekendtgørelse kan fastsættes regler om, at borgere og virksomheder har pligt til at kommunikere digitalt med den ansvarlige myndighed efter varmemforsyningsloven, herunder via bestemte digitale systemer, som f.eks. via almindelig e-mail ved f.eks. forespørgsler, ansøgninger, anmeldelser, indberetninger, og, at svaret fra myndigheden sendes digitalt. Bemyndigelsen indebærer, at ministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvordan den digitale kommunikation skal foregå, herunder om hvornår en meddelelse anses for modtaget gennem et digitalt system. Det vil være relevant i tilfælde, hvor der er endelige frister for kontakten til myndigheden, f.eks. ved ansøgning, klage eller lignende.

Med digitalt system menes, at der kan laves regler om brug af bestemte digitale systemer, herunder selvbetjeningsløsninger, særlige digitale formater, digital signatur eller lignende. De ansvarlige myndigheder er de myndigheder, som er tillagt kompetencer efter varmemforsyningsloven. Det er i første omgang energi-, forsynings- og klimaministeren og Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet. Endvidere er det Energistyrelsen, som i medfør af bekendtgørelse nr. 1090 af 25. september 2017 om Energistyrelsens opgaver og beføjelser har fået tillagt en række af ministerens kompetencer efter varmemforsyningsloven.

Endvidere omfattes kommunikation til og fra Energiklagenævnet. Energiklagenævnet hører under Erhvervsministeriet, jf. kongelig resolution af 8. juni 2016. Energi-, forsynings- og klimaministeren fastsætter derfor regler for Energiklagenævnet efter nærmere forhandling med Erhvervsministeren. Endvidere omfattes kommunikation til og fra Forsyningstilsynet, idet omfang ministeren fastsætter regler om kommunikation med tilsynet.

Energi-, forsynings- og klimaministeren kan anvende bestemmelsen til at fastsætte regler om pligtmæssig brug af selvbetjeningsløsninger i ansøgningssager m.v. inden for varmemforsyningslovens område.

Energi-, forsynings- og klimaministeren kan dog med forslaget til stk. 1, fritage fra kravet om obligatorisk digital kommunikation, herunder ved selvbetjeningsløsninger. Det kan ske, hvis der foreligger særlige forhold. Særlige forhold kan for eksempel foreligge, hvor der er tale om borgere med særlige handicap, såvel kognitiv som fysisk funktionsnedsættelse samt demens. Ligeledes for borgere, der mangler digitale kompetencer, visse socialt udsatte borgere, borgere med psykiske lidelser, borgere med sprogsvækkigheder, hvor hjælp og vejledning fra myndigheden eller nævnet ikke konkret vurderes at være en egnet løsning. Der

kan således foreligge særlige forhold for nogle borgere fra de nævnte grupper, der gør, at borgeren ikke kan anvende digital kommunikation. Tilsvarende vil der også være nogle borgere fra de nævnte grupper, der kan anvende digital kommunikation, og som derfor er forpligtet til at anvende denne.

Det følger af det EU-retlige effektivitetsprincip, at medlemsstaterne i deres nationale lovgivning ikke må fastsætte regler, der i praksis gør det umuligt eller uforholdsmæssigt vanskeligt at udøve de rettigheder, der følger af EU-retten. I de tilfælde, hvor der f.eks. stilles krav om anvendelse af en dansk digital signatur, og det vurderes at være i strid med EU-retten vil udenlandske virksomheder og borgere blive undtaget fra at kommunikere digitalt med de danske myndigheder.

Der henvises nærmere til de almindelige bemærkninger afsnit 2.3 om baggrunden for bestemmelsen.

Til § 2

Til nr. 1

Såvel planloven som varmforsyningsloven giver kommunalbestyrelsen hjemmel til at beslutte, at ny bebyggelse, når den tages i brug, skal tilsluttes et kollektivt varmforsyningsanlæg.

Efter planlovens § 15, stk. 2, nr. 12, kan der i en lokalplan optages bestemmelse om tilvejebringelse af eller tilslutning til fællesanlæg i eller uden for det af planen omfattede område som betingelse for ibrugtagning af ny bebyggelse.

Planlovens regler kan anvendes på et tidspunkt, der ligger forud for de meget konkrete vurderinger, der er en forudsætning for godkendelse af et konkret projekt for et kollektivt varmforsyningsanlæg efter varmforsyningsloven.

Planlovens bestemmelse kan således anvendes af kommunerne på et meget tidligt stadium i den kommunale planlægning.

Det er en kommunal beslutning, om der skal fastsættes regler om tilslutningspligt i en lokalplan.

Tilslutningspligten efter planloven indebærer ligesom efter varmforsyningsloven ikke en pligt til at skulle aftage varme fra anlægget. Derimod indebærer tilslutningspligten pligt til at betale et eventuelt tilslutningsbidrag samt at betale årlige faste afgifter i overensstemmelse med det pågældende selskabs anmeldte priser og betingelser.

Planlovens § 19, stk. 4, indeholder en bestemmelse om, at en bygherre har krav på dispensation fra tilslutningspligten, når der er tale om opførelse af et hus, der opfylder bygningsreglementets krav til lavenergibebyggelse.

Det foreslås, at fællesanlæg, som nævnt i § 15, stk. 2, nr. 12, ikke længere skal omfatte anlæg til kollektiv varmforsyning.

Med forslaget til ændring af planloven vil det herefter ikke i nye lokalplaner, dvs. lokalplaner, hvortil forslag offentliggøres efter 1. januar 2019, være muligt for

kommunalbestyrelserne at pålægge tilslutningspligt til kollektiv varmforsyning som betingelse for ibrugtagning af ny bebyggelse.

Den nye regel medfører ikke ændringer i allerede vedtagne og gældende lokalplaner med bestemmelser om tilslutningspligt til kollektiv varmforsyning.

Til § 3

Lovforslaget skal træde i kraft 1. januar 2019.

Forslagets § 1, nr. 4, indebærer, at eldrevne varmepumper, der leverer varme til et kollektivt varmforsyningsanlæg, kan indregne et overskud i varmeprisen. Eksisterende eldrevne varmepumper, der på lovens ikrafttrædelsestidspunkt leverer varme til et kollektivt varmforsyningsanlæg, omfattes af muligheden for at indregne et overskud i varmeprisen.

Således får såvel nye som eksisterende eldrevne varmepumper, der leverer varme til et kollektivt varmforsyningsanlæg, mulighed for at indregne et overskud i varmeprisen fra 1. januar 2019. Der skal ske behørig anmeldelse af priser og vilkår i overensstemmelse med Forsyningstilsynets bekendtgørelse om anmeldelse af tariffer, omkostningsfordeling på anlæg med forenet produktion og andre betingelser for levering af fjernvarme samt varmeproduktionsomkostninger til brug for fastsættelse af prisloft, før der kan indregnes et overskud i varmeprisen, jf. varmforsyningslovens § 21. Det gælder for både eksisterende og nye eldrevne varmepumper. Ikke anmeldte priser er ugyldige, jf. varmforsyningslovens § 21, stk. 3.

Med *stk. 2* foreslås det, at for forbrugerbindinger i form af tilslutnings-, forblivelses- og bidragspligt finder de hidtidigt gældende regler i bekendtgørelse nr. 904 af 24. juni 2016 om tilslutning m.v. til kollektive varmforsyningsanlæg fortsat anvendelse (tilslutningsbekendtgørelsen), forudsat at kommunalbestyrelsen har truffet beslutning om pålæg af tilslutnings-, forblivelses- og bidragspligt inden den 1. januar 2019. Dette betyder at varmeprojektforslag, der er indgivet til behandling ved kommunalbestyrelsen, og hvor kommunalbestyrelsen har truffet endelig beslutning om pålæg af nævnte forbrugerbindinger, vil det være reglerne i den på tidspunktet for lovforslagets ikrafttræden gældende tilslutningsbekendtgørelse, der finder anvendelse, da sådanne forbrugerbindinger anses for eksisterende forbrugerbindinger efter 1. januar 2019.

Formuleringen af *stk. 2* medfører, at tilslutningsbekendtgørelsens bestemmelser om muligheden for at pålægge nye forbrugerbindinger ikke finder anvendelse, jf. henvisningen til at det kun er for forbrugerbindinger, hvorom der er truffet beslutning inden den 1. januar 2019, der reguleres efter de hidtil gældende regler. Det følger heraf, at det fra og med 1. januar 2019 ikke længere er muligt at pålægge nye forbrugerbindinger, da denne mulighed ophæves ved lovens ikrafttræden. Det vil således kun være de bestemmelser i den gældende tilslutningsbekendtgørelse, der regulerer allerede pålagte forbrugerbindinger, der fortsat vil være gældende, indtil energi-, forsynings- og klimaministeren udsteder nye regler i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 10.

I tilfælde af klage over et af kommunalbestyrelsen godkendt projekt vil sagen skulle afgøres efter de hidtidigt gældende regler. Klages der over et projekt, som er godkendt af kommunalbestyrelsen inden den 1. januar 2019, vil det således være de hidtil gældende regler

i loven og de på tidspunktet for lovens vedtagelse gældende regler i tilslutningsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 904 af 24. juni 2016), der finder anvendelse ved klagesagens behandling.

Hjemvises et varmeprojekt godkendt af kommunen før 1. januar 2019 under klagesagsbehandlingen til fornyet behandling i kommunen, og kan kommunen først træffe endelig beslutning om projektet efter 1. januar 2019, vil projektet ligeledes være omfattet af de hidtidige regler. Afgørende for, om et projektforslag er omfattet af de hidtidige regler eller de nye regler er, om kommunalbestyrelsen har truffet beslutning før den 1. januar 2019.

Det følger af stk. 2, 2. pkt., at energi-, forsynings- og klimaministeren kan udstede regler i medfør af lovens § 10, der gør det muligt at fastsætte bestemmelser om reguleringen af eksisterende forbrugerbindinger. I det omfang energi-, forsynings- og klimaministeren udnytter bemyndigelsen vil bestemmelsen i stk. 2, 1. pkt., helt eller delvist miste sin indholdsmæssige betydning.

Med *stk. 3* foreslås det, at lokalplanforslag med bestemmelser om tilslutningspligt til kollektiv varmeforsyning, der er udsendt i offentlig høring før 1. januar 2019, kan færdigbehandles efter de hidtil gældende regler, dvs. at bestemmelserne om tilslutningspligt kan vedtages endeligt også efter denne lovs ikrafttræden.

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, jf. det foreslåede *stk. 5*, svarende til det, der gælder for varmeforsyningsloven og planloven i øvrigt, jf. § 36 i lov om varmeforsyning og § 70 i lov om planlægning.